

ste blev først opstillet efter Frederik V.s død, sikkert uden at der lå nogle bagtanker bag den sene anbringelse. Sin sidste glansperiode oplevede Fredensborg under Juliane Marie, da bl. a. Harsdorff søgte at modernisere slottet, og der blev indbygget et teater i et af rummene. Det er forlængst forsvundet.

For de fleste er Fredensborg slot forbundet med de store dage, da Christian IX holdt hof her, så Jan Steenbergs detaljerede redegørelse er en fornøden påmindelse om, at dets forudgående skæbne er ulige mere interessant, og skildringen giver gode løfter om det kommende andet bind med fortsættelsen af bygningshistorien, fordi det hele kompleks afspejler en væsentlig side af dansk kultur.

Prinsesse Margrethe har ledsaget Jan Steenbergs arbejde med et forord.

Helge Sjøgaard

Kirsten Prange, Aase Rosenberg Rasmussen og Poul Rasmussen: Skast herreds tingbøger 1636–1640. Register. (Landbohistorisk Selskab, 1969).

Poul Rasmussen (udg.): Viborg landstings skøde- og pantebøger 1645–1652. 1. hæfte. (Landbohistorisk Selskab, Dansk Videnskabs Forlag, 1969).

Der er grund til at henlede opmærksomheden på, at den jyske tingbogs-række i Landbohistorisk Selskabs udgave af ældre danske tingbøger, nemlig Skast herreds tingbøger 1636–1640, nu efter 15 års forløb er bragt til en heldig afslutning med et meget udførligt registerbind på mere end 100 sider, som må kunne tilfredsstille alle rimelige krav til et register – lige med undtagelse af det sagbetonede,

som til gengæld er noget meget væsentligt. Men her kan man glæde sig over, at der i forordet stilles et samlet sagregister i udsigt til hele den store udgave af danske tingbøger. Først med dette vil tingbogsværket kunne udnyttes til bunds.

Samtidig med afslutningen på Skast herreds tingbøger har Poul Rasmussen udsendt 1. hæfte af et nyt udgiverarbejde for Landbohistorisk Selskab, nemlig Viborg landstings skøde- og pantebøger 1645–1652, som udgives efter de samme principper som skøde- og panteprotokollerne 1624–1637 (omtalt i HISTORIE, ny række, VII, s. 481).

Paul G. Ørberg

Vald. Andersen: Register til Malt herreds tingbøger 10. 1. 1657–25. 1. 1719. (Småskrifter nr. 8. Udgivet af Historisk Samfund for Ribe Amt, u. å.). 24 s.

De gamle tingbøgers stof er meget omfattende og for den ældre tid ikke altid let tilgængeligt. Kun få gange er tingbøger for et lidt længere tidsrum gennemgået systematisk og deres rige stof virkelig udnyttet til skildringen af et områdes og et tidsafsnits historie. For udnyttelsen af et større tingbogsmateriale til belysning af sociale, økonomiske, kulturhistorie og lokalhistoriske forhold savner man sagregister og topografiske registre.

Det er derfor et prisværdigt arbejde, den flittige lokalhistoriker, overlærer Vald. Andersen har udført med udarbejdelse af et register til Malt herreds tingbøger for årene 1657–1719. I kronologisk orden anføres datoerne for de enkelte sager med to vedføjede talkoder; den første omfatter et af tallene 01–067, nemlig de topografiske betegnelser Malt herred (01) og Adserbøl-Aatte (02-067); den